

Izjava ambasadora UO Vijeća za provedbu mira o referendumu koji je raspisala NSRS 15. jula*

Ustavom BiH nedvojbeno je utvrđeno da su odluke Ustavnog suda BiH konačne i obvezujuće i da su entiteti u obavezi da poštuju odluke institucija BiH. U tom kontekstu, predloženi referendum u Republici Srpskoj, koji od birača u RS traži da se izjasne o pitanju o kome je već odlučio Ustavni sud BiH, je destabilizirajući i podiže političke tenzije, koje nekonstruktivno odvlače pažnju sa veoma ozbiljnih ekonomskih i socijalnih izazova pred kojima se BiH nalazi. Pozivamo vlasti Republike Srpske da ne održe referendum.

Iako referendum o entitetskim praznicima može potpadati pod nadležnost jednog entiteta, bilo koji referendum mora biti proveden na način koji je u skladu sa Ustavom BiH, i ne može kršiti Opći okvirni sporazum za mir niti ustavni okvir BiH. Ambasadori Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira (*Peace Implementation Council – PIC*) primili su k znanju uvjeravanja Vlade RS da je cilj referenduma da bude „korak ka provedbi odluke Ustavnog suda BiH“. Ali je Upravni odbor PIC-a također konstatirao da su predsjednik RS i Narodna skupština RS (NSRS)[1] više puta osporavali nadležnost državnih pravosudnih institucija u BiH. Takve izjave i akti protivni su Općem okvirnom sporazumu za mir i vladavini prava, i jednostavno su neprihvatljive.

U tom kontekstu, ističemo da nijedan referendum ne može promijeniti činjenicu da su odluke Ustavnog suda BiH konačne i obavezujuće. Odluka Ustavnog suda BiH ostaje na snazi u potpunosti i mora se poštovati, u skladu sa Općim okvirnim sporazumom za mir. Politički direktori Upravnog odbora PIC-a su više puta istaknuli, između ostalog i u junu 2016. i decembru 2015. godine, *“da je Ustavni sud BiH sastavni dio Aneksa 4. Općeg okvirnog sporazuma za mir, i da je ključan za njegovu provedbu.”* Upravni odbor PIC-a još jednom je potvrdio svoju podršku visokom predstavniku kao konačnom autoritetu za tumačenje civilnih aspekata Općeg okvirnog sporazuma za mir, u skladu sa Aneksom 10. Sporazuma i relevantnim rezolucijama Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda.

Upravni odbor PIC-a poziva institucije BiH da ovo pitanje riješe kroz ustanovljene zakonske procedure i postojeći ustavni okvir, te putem konstruktivnog dijaloga. U tom kontekstu, konstatiramo da su pred Ustavnim sudom BiH već u toku postupci koje su pokrenuli predstavnici državnih institucija s ciljem ocjenjivanja ustavnosti odluke NSRS

o referendumu, kao i zahtjev za preispitivanje odluke Ustavnog suda BiH o Zakonu o praznicima RS koji je podnijela NSRS. Koliko je poznato Upravnom odboru PIC-a, predsjednik Ustavnog suda je nagovijestio da bi se sjednica Suda mogla održati prije referenduma.

Upravni odbor PIC-a nadalje poziva sve strane u BiH da se suzdrže od ishitrenih mjera i retorike koja vodi podjelama, koje samo produbljuju negativnu političku atmosferu. U tom kontekstu, Upravni odbor PIC-a žali zbog korištenja secesionističke retorike na svim stranama, i još jednom potvrđuje svoju neupitnu opredijeljenost za teritorijalni integritet i fundamentalnu strukturu BiH kao jedinstvene, suverene države koja se sastoji od dva entiteta, koji nemaju pravo na otcjepljenje. Nećemo tolerirati bilo kakvo kršenje Općeg okvirnog sporazuma za mir, uključujući, između ostalog, i pokušaje otcjepljenja. Neće biti prekrajanja geografske karte BiH.

Upravni odbor PIC-a će nastaviti pratiti ovo pitanje i dalji razvoj događaja.

* Ruska Federacija se ne pridružuje ovoj izjavi.

[1] Na primjer, u obrazloženju koje se nalazi u prilogu odluke koju je NSRS donijela 15. jula 2016., kao njena osnova, za odluke Ustavnog suda BiH se kaže da su „upitnog pravnog legitimiteta“.